

РЕШЕНИЕ

№ 912

гр. Пловдив, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, V ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Дафина Н. Арабаджиева

при участието на секретаря Габриела Пл. Йорданова
като разгледа докладваното от Дафина Н. Арабаджиева Гражданско дело №
20215330115377 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ против Г. А. Д.
и К. Д. Д. в качеството им на наследници на Д. К. Д., с която са предявени субективно
съединени иски с правно основание чл. 558, ал. 7 КЗ във вр. с чл. 557, ал.1, т.2, б. а) КЗ за
осъждане на всеки един от ответниците да заплати на ищеца сумата от по 719,58 лева т.е.
всеки един по 1/2 от общата сума от 1439,16 лв. - изплатеното от Гаранционен фонд по щета
№ *****/***** г. обезщетение, ведно със законната лихва, върху главницата, считано от
29.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендират се и разноски.

Ищецът твърди, че на **** г. в град П. около **** часа е настъпило ПТП, при
което наследодателят на ответниците Д. К. Д., като неспособен водач на м. „****“ с
регистрационен номер *****, собственост на Н. Г. Я., е загубил контрол над управлението
на мотопеда, навлязъл в лентата на насрещното движение и ударил правомерно паркираният
л.а „*****“ с регистрационен номер РА 6501 ВР. За управляваното превозно средство се
сочи, че не е имало сключен договор за задължителна застраховка „*****“, което е
обусловило и представките за заплащане на обезщетение от ищеца. Сочи се, че виновен е Д.
К. Д., поради което и във връзка с образуваната щета пред „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ от
собственика на увреденият лек автомобил, ищецът е оценил и заплатил обезщетение по
щетата в общ размер на 1 439,16 лева. Предявява регресен иск срещу наследниците на
посочения за виновен за ПТП техен наследодател. С оглед уточняващата молба от всеки
един от ответниците се претендира сума в размер на 719,58 лева, ведно със законна лихва
върху тези суми от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответниците чрез пълномощника им, с който предявените искове се оспорват по основание и по размер. Считат, че ищецът следва да докаже всички елементи в настоящето производство за твърдяната деликтна отговорност на техния наследодател. Оспорва се истинността на представения констативен протокол за ПТП. Повдига се възражение съпричиняване, тъй като ответниците считат, че вина за настъпилото деяние има и другия участник в движението, а именно третото лице И. Д. Д., поради което ищецът Гаранционен фонд не е следващо да изплаща изцяло обезщетението по щетата. С отговора на исковата молба ответниците са поискали от съда да им определи срок по реда на чл. 51 ЗН, в който да заявят дали приемат или се отказват от наследството, оставено им от техния наследодател Д. Д.. В така указания срок са заявени откази от наследство и от двамата наследници – ответници в настоящето производство, като същите са вписани в особената книга.

Ищецът е оспорил отказите от наследство, направени от ответниците, като недействителни.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 2, вр. с чл. 12 ГПК, обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Съдът е указал на страните, че освен, че следва да се установят елементите на претендираната регресна отговорност, то следва и ответникът да установи възраженията си за нищожност на направените откази от наследство от двамата наследодатели, поради приемането му преди това с изрични или конклюдентни действия.

Доколкото материално правната легитимация на страните в производството се явява преюдициална спрямо останалите предпоставки за уважаване на предявения иск, то съдът счита, че следва на първо място да се разгледа наличието или липсата на материалноправна легитимация на ответниците в качеството им на наследници на деликвента.

В Определение № 143 от 20.03.2015 г. на ВКС по т. д. № 1446/2014 г., II т. о., ТК и трайноустановената практика на ВКС се приема, че при направено възражение, че страната не е приела наследството или се е отказала от него, може да се слуша противно възражение на другата страна, че е налице приемане или че направеният отказ е нищожен, защото например преди него е извършено приемане. Отказът от наследство като едностранна сделка, на основание чл. 44 ЗЗД, е изричен, формален и дефинитивен акт, който поражда действие, съгласно чл. 52 във връзка с чл. 49, ал. 1 ЗН от момента на вписването му в особената книга на районния съд. След вписването на отказа за отказалия се от наследството не съществува възможност да оттегли своя отказ, като последващото обратно действие е нищожно. Както приемането на наследството, така и отказът от наследство изчерпват възможността след неговото надлежно изразяване да се извърши точно обратното му действие. Установяването на нищожността на отказа може да се извърши инцидентно в исковото производство, по което е релевирано възражение за отказ от наследство, чрез предявяване на инцидентен установителен иск или чрез възражение, а когато страната не разполага с друг иск, може да предяви самостоятелно иск за установяване на нищожността

на отказа от наследство. В този смисъл са Постановление № 7 от 28.XI.1973 г. на Пленума на ВС, Решение № 248/11.06.2012 г. по гр. д. № 470/2011 г. на ВКС, ГК, I г. о., Решение № 310/9.04.2009 г. по гр. д. № 721/2008 г. на ВКС, ГК, III г. о. и други.

Във връзка с направеното от ищеца възражение за нищожност на отказите от наследство, са събрани писмени доказателства.

От приетото по делото като писмено доказателство писмо от Служба Архив на РС – Пловдив се установява, че преди завяване на отказите от наследство от отчетниците, не се открива вписан прием или отказ от наследството на починалия Д. Д., заявен от наследниците му Г. Д. и К. Д..

На 19.05.2022 г. е постановено протоколно определение за вписване на заявените от Г. Д. и К. Д. откази от наследството на починалия Д. Д..

От приетите справки от Община Пловдив – отдел МДТ се установява, че наследодателят на ответниците – Д. Д., както и отчетниците, не са декларирали движимо и недвижимо имущество.

От приетата справка от БНБ не се установяват открити на името на починалия Д. Д. банкови сметки.

От приетата справка от Министерство на земеделието, храните и горите на ОД „Земеделие“ – Пловдив, Общинска служба по земеделие – Пловдив, не се установява ответниците или техния наследодател да притежават земеделска земя на територията на Община Пловдив.

От приетите справки от Община С. не се установява наследодателят на ответниците да е притежавал имущество приживе, нито движимо, нито недвижимо такова, като осъществяват след смъртта му сделки не касаят получено от ответниците в наследство имущество на Д. Д..

От приетите справки от Служба по вписванията и от Агенция по геодезия, картография и кадастър също не се установява приживе наследодателят на ответниците да е притежавал имущество.

Отказът от наследство е недействителен, когато е направен след като същото вече е било прието. При спор дали отказът се предхожда от мълчаливо приемане на наследството съдът следва да извърши преценка дали по своето естество извършеното преди отказа действие сочи на категорично и безусловно намерение за приемане на наследството, тъй като е възможно действието да е било извършено само с цел запазване на наследственото имущество. Не сочат на намерение за приемане на наследство действия, които са извършени в изпълнение на морално задължение или като отдаване на почит към починалия; с цел осведомяване за състоянието на наследственото имущество преди да бъде взето решение за приемане или отказ от наследството; само и единствено с цел запазване актива на наследството, вкл. действия по поддържане и запазване на конкретен имот, но без намерение за своеене - неотложни действия, предприети в интерес на наследството, действия

по опазване, наглеждане и временно управление - действия по чл. 58 ЗН.

Според трайната съдебна практика, в т. ч. определение № 860 / 17.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 721 / 2012 г., четвърто г. о., решение № 64/24.02.2010 г. по гр. д. № 3838/2008 г. на ВКС, приемането на наследството не може да се предполага, а трябва да бъде безспорно установено, дори когато е мълчаливо. Конклюдентните действия трябва да бъдат такива, че да сочат несъмнено на наличието на воля у наследника за приемане на наследството. Ако действията са двусмислени и от тях е възможно да бъдат направени различни изводи, приемане на наследството няма. В частност е посочено, че конституирането на наследниците като трети лица и получаването на книжа по гражданско дело, не са действия, сочещи изрично намерение за приемане на наследството.

В случая от събраните по делото доказателства не се установят каквито и да било действия, сочещи на категорично и безусловно намерение за приемане на наследството.

Следователно, налице е валиден отказ от наследство, при който последиците настъпват с обратна сила – все едно отреклият се от наследство никога не е бил носител на наследствени права и задължения, т. е. не е имал качеството на наследник. Това означава, че, считано от момента на откриване на наследството и във всеки един момент след това, отреклият се от наследството никога не е придобивал и не е притежавал права от наследството и не е отговарял за задълженията на наследството /Тълкувателно решение № 148/10.12.1986 г. ОСГК/.

Поради това и без значение е дали отказът от наследство е последващ датата на подаване на ИМ, като съдът е длъжен да зачете правното му действие като новонастъпил в хода на производството факт, преуреждащ кръга на наследниците и в частност отговорността на ответника за задължения на наследодателя. Доколкото съгласно чл. 53 ЗН частта на отрекия се уголемява дяловете на останалите призовани към наследяване наследници, ищецът би могъл да насочи претенцията си към следващия ред съобразно правилата по ЗН, но спрямо отреклият се от наследство искът е неоснователен, тъй като същият не е материалноправно легитимиран да отговаря за задълженията на починалия деликвент.

Предвид изложеното и липсата на материална легитимация на ответниците съдът счита за безпредметно обсъждане на останалите събрани по делото доказателства за наличието на предпоставките за уважаване на предявената искова претенция, като претенцията спрямо тях следва да се отхвърли.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответниците следва да се присъдят разноски. Съдът счита за неоснователни възраженията на процесуалния представител на ищеца, че не следва да се присъждат разноски за адвокатско възнаграждение за всеки от ответниците, тъй като същите са наследници на деликвента и са положени едни и същи усилия от адвоката. Наследниците отговарят до размера на наследствения си дял, поради и което всеки от тях следва да установява самостоятелните си права по предявения срещу него иск. Отчетниците претендират разноски, съгласно списък по чл. 80 ГПК в размер от по 360 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение. Претендира се и от представляващото ги

адвокатско дружество допълнително възнаграждение по чл. 7, ал. 9 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за 6 открити съдебни заседания след второто, платими по сключени договори за правна помощ, по които е уговорено да се осъществи безплатна адвокатска защита на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА. Съдът счита за основателни възраженията на процесуалния представител на ищцовото дружество, че след второто съдебно заседание са проведени четири открити съдебни заседания, като общо откритите съдебни заседания са шест на брой. Съгласно чл. 7, ал. 9 от Наредбата при защита по дело с повече от две съдебни заседания за всяко следващо заседание се заплаща допълнително по 250 лв. т.е. общо 1200 лв. с ДДС (представят се доказателства за регистрация по ДДС). Доколкото за допълнителното възнаграждение за всеки от отчетниците е представен договор за правна защита и съдействие, в който е уговорено защитата да бъде продължено да се осъществява безплатно, на основание чл. 38, ал.1, т. 2 ЗАдв., то съгласно ал. 38, ал. 2 ЗАдв. съдът счита, че следва в полза на адвокатското дружество да се присъди за всеки от отчетниците допълнително възнаграждение от по 1200 лв., дължимо на основание чл. 7, ал. 9 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“, ЕИК 121446665 против Г. А. Д., ЕГН ***** и К. Д. Д., ЕГН***** в качеството им на наследници на Д. К. Д. искове за осъждане на всеки един от ответниците да заплати на ищеца сумата от по 719,58 лева т.е. всеки един по ½ от общата сума от 1439,16 лв. - изплатеното от Гаранционен фонд по щета № *****/***** г. обезщетение, ведно със законната лихва, върху главницата, считано от 29.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“, ЕИК 121446665 да заплати на Г. А. Д., ЕГН ***** сумата от 360 лв.- заплатено адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“, ЕИК 121446665 да заплати на К. Д. Д., ЕГН***** сумата от 360 лв.- заплатено адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“, ЕИК 121446665 да заплати на Адвокатско дружество „Т. и партньори“, с Булстат 177430137, с адрес: гр. Пловдив, ул. „4-ти януари“ № 34, ет.3, офис 8 сумата от 1200 лв. с ДДС – допълнително адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство на К. Д. Д., определено на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл. 7, ал. 9 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА „ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“, ЕИК 121446665 да заплати на Адвокатско дружество „Т. и партньори“, с Булстат 177430137, с адрес: гр. Пловдив, ул. „4-ти януари“ № 34, ет.3, офис 8 сумата от 1200 лв. с ДДС – допълнително адвокатско възнаграждение за осъществено

процесуално представителство на Г. А. Д., определено на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл. 7, ал. 9 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд– Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните по делото.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п/_____